

11 травня
2023

КОНЦЕПТУАЛЬНІ,
МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ,
ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА | 01601 Україна, м. Київ, вул. Пирогова, 9

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ННІ «Інститут філософії та освітньої політики»
Кафедра соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики**

IV МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«КОНЦЕПТУАЛЬНІ, МЕТОДОЛОГІЧНІ
ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНОЇ ФІЛОСОФІЇ, ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ
ТА ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ»**

11 травня 2023 року

Матеріали доповідей та виступів

Київ
2023

УДК 1: 37 (075.8)

ISBN – 9-789-40368-859-5

Концептуальні, методологічні та практичні проблеми соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики: матеріали доповідей та виступів учасників Міжнародної-науково практичної конференції, м. Київ, Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 11 травня 2023 року. – К.: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 171 с.

Друкується за авторською редакцією

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN – 9-789-40368-859-5

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

© Автори, 2023

8. Істотно важливо подолання тлумачення знання як тільки такого, що є чимось («про щось») усвідомленим, що співвідноситься із якимись явищами «реальності», як засвоєння результатів пізнання тощо. Емоційна складова знань є фундаментом раціональності (множинної раціональності!) і зовсім не запереченням останньої. Чуттєвість і чутливість, витонченість і медитативна заглибленість робить взагалі інтелектуальний інструментарій більш адекватним. Відповідно, емоційний досвід – елемент справжнього знання, що фатально недооцінюється європейською традицією освіти.

9. Образ сучасного знання – це адекватне розуміння того, яка освіта у сучасному світі є конкурентоспроможною. Тобто такою, що дозволяє якимось країнам перебувати в лідерах світового поступу, а носіям цієї освіти бути конкурентоспроможними на ярмарку праці і творчості. Очевидно, дедалі більше стає зрозумілим, що колишні уявлення про спеціалізовану освіту (із урочно-предметним поділом їх, як у школі, і кафедрально-факультетним, як у виші) повинні поступатися місцем знанню композитному, що ґрунтується на залученні різних здібностей, на плекання різних типів інтелекту. Великі ресурси національного виховання в цьому відношенні залучені вочевидь незадовільно. Скажімо, немає сумнівів, що образотворче мистецтво має викладатися в усіх класах середньої школи та на усіх факультетах усіх вищів без винятку.

10. Вже принаймні століття (насправді набагато довше) відчутно відбувається процес генералізації людської діяльності. Корисне і функціональне поєднується із художнім і естетичним. Метафорою цього процесу інтеграції виступає, скажімо дизайн у його широкому розумінні (дизайн технічний, дизайн одягу, дизайн ідейний тощо). Отже, компетентісна освіта, про яку багато і слушно говорять, має бути не тільки зорієнтована на реальне і досить жостке життя, але й прищеплювати смак до гармонії, добра і краси, без яких ніяке знання нічого не варте.

УДК 37.014

*Процька С.М., канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
Навчально-наукового інституту філософії
та освітньої політики Українського*

державного університету імені Михайла Драгоманова

ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗВО: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ

У статті обґрунтовано практичні аспекти використання сервісів Google під час вивчення курсу "Освітня політика та лідерство" для студентів 2-го (магістерського) рівня вищої освіти в умовах інформатизації закладів вищої освіти; здійснено аналіз психолого-педагогічної літератури з проблематики та вплив сучасних цифрових технологій (інформаційно-комунікаційних технологій) на підготовку майбутнього магістра освітньої галузі у закладах вищої освіти, зокрема в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.

***Ключові слова:** магістр освітніх, педагогічних наук; інформаційно-комунікаційні технології; сервіс Google Classroom.*

Постановка й обґрунтування актуальності проблеми. Формування професійних компетентностей майбутнього фахівця в умовах впровадження сучасних інформаційних технологій у практику освітнього процесу є одним з ключових пріоритетів розвитку педагогічної вищої освіти сучасної України. Так, стратегічно важливим напрямом в системі вищої освіти вважаємо, організацію та впровадження сервісів Google в освітнє середовище, які створюють нові можливості для реалізації особистісного потенціалу майбутнього магістра освітніх наук.

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури виявлено, що в Україні надається належна увага дослідженню проблем інформатизації освіти, застосування в освітньому процесі навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Проте дослідження проблем застосування сервісів Google для формування професійних компетентностей майбутнього магістра освітніх наук, в умовах інформатизації закладів вищої освіти (ЗВО) проводилися фрагментарно, що обґрунтовує актуальність їх здійснення з урахуванням сучасних викликів інформаційного суспільства [7; 9].

Аналіз наукових досліджень. Різні аспекти проблеми вдосконалення компетентнісного підходу, використання ІКТ у процесі професійної підготовки майбутніх учителів висвітлені в наукових працях вітчизняних та зарубіжних науковців, а саме: досліджували теоретичні й практичні аспекти використання ІКТ в освітньому процесі ЗВО – В. Биков, О. Глазунова, О. Глушак, М. Жалдак, О. Жильцов, Ю.

Жук, О. Колгатін, К. Колос, М. Лещенко, С. Литвинова, А. Манако, Н. Морзе, Ю. Носенко, О. Овчарук, Л. Петухова, О. Пінчук, О. Соколюк, Н. Сороко, О. Співаковський, Є. Співаковська-Ванденберг, О. Спирін, Ю. Триус, М. Шишкіна, А. Яцишин та інші.

Виклад основного матеріалу. Узагальнюючи точки зору вчених на сутнісні характеристики процесу формування інформаційного суспільства, поділяємо їх висновки про те, що ІКТ все більше проникають в різні сфери життя, науки, освіти, виробництва, що вимагає від фахівців відповідних знань та вмінь їх застосовувати [3].

Великі обсяги навчальної інформації спонукають до пошуку індивідуальних способів оволодіння новими видами діяльності, серед яких аналіз, добір, узагальнення інформації [1]. Навчальна діяльність сучасних студентів значною мірою визначається їх власною активністю в опануванні ІКТ, спирається на осмислене набуття набору професійних компетентностей, які необхідні для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності [4; 5].

Крім того, засоби і технології інформаційно-комунікаційних мереж, в тому числі Інтернет, утворюють комп'ютерно орієнтовану платформу освітнього процесу вивчення навчальних дисциплін у вищій школі [1; 4; 7].

Успішний досвід розв'язання проблеми застосування майбутніми магістрами галузі освіти Google сервісів у своїй фаховій підготовці є в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова. Зокрема, у процесі вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Освітня політика та лідерство», під час проведення семінарських та практичних занять для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти, викладач для залучення всієї цільової аудиторії і при цьому швидкого оцінювання підготовки усіх студентів, використовує різні сервіси Google. Далі детальніше розглянемо застосунок Google Classroom [6; 7; 8].

Починаючи з березня 2020 року в умовах карантину під час пандемії, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, викладачі кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова активно використовували можливості застосунку Google Classroom для створення електронних навчальних курсів дисциплін (рис. 1).

Свої корективи внесла повномасштабна війна в Україні (наступ Росії зруйнував плани кожного українця), коли було введено військовий стан: з 24 лютого 2022 року – значна частина викладачів та студентів УДУ імені Михайла Драгоманова була змушена змінити своє місце проживання (хтось виїхав за кордон, хтось в Україні переїхав в іншу область тощо) – відповідно для подальшої організації освітнього процесу та встановлення зв'язку зі студентами, на перший план вийшли

цифрові технології Google. Так як у всіх викладачів є корпоративна пошта Google, а студенти, маючи сучасні мобільні засоби зв'язку, також користуються поштами Google, застосунок Google Classroom став найдоступнішим [10].

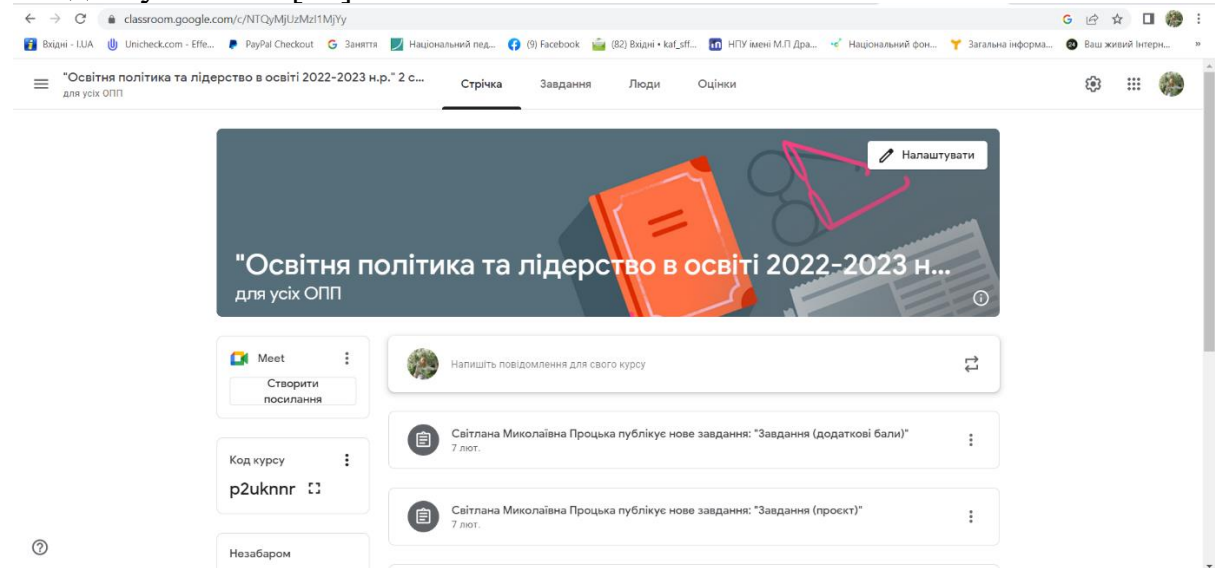

Рис. 1 Стартова сторінка електронного навчального курсу «Освітня політика та лідерство» в Google Classroom

В розділі «Завдання» – викладач відкрито розміщує всю необхідну інформацію зі своєї навчальної дисципліни (освітнього компоненту), яку вважає має засвоїти студент, опановуючи даний курс.

В розділі «Люди» – викладач має можливість залучати студентів до курсу, надіславши їм запрошення поштою або посилання на даний курс через різні соціальні мережі, контролювати кількість зареєстрованих студентів, а також за необхідності вилучати їх.

В розділі «Оцінки» – викладач проводить оцінювання практичних завдань. Тут він легко і доступно, з економією власного часу на перевірку та зведенням даних по кожному студенту, швидко отримує загальну картину освітніх результатів студентів. За необхідності, викладач також може відвідати індивідуальну сторінку кожного студента та оцінити його окремо [9; 10].

З вище сказаного можна зробити **висновок**, що враховуючи специфіку майбутньої професійної діяльності магістра освітніх, педагогічних наук важливо зазначити, що використання сервісів Google (наприклад, Google Classroom) створює для них на етапі набуття професії умови, важливі для формування їх індивідуальної освітньої траєкторії та надає новітні підходи до навчальної комунікації, співпраці та співробітництва. Отже, враховуючи результати цієї наукової розвідки, вважаємо, що цифровізація системи вищої освіти сприяє розвитку всієї галузі освіти вцілому.

Перспективною подальших досліджень вбачаємо у розробленні педагогічних умов здійснення моніторингу результатів цифровізації ЗВО.

Джерела:

1. Биков В.Ю. (2009). Моделі організаційних систем відкритої освіти : монографія. К. : Атіка.
2. Бобрицька В.І. (2011). Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у вищій педагогічній освіті. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Педагогіка. Психологія*. 16 (2). 35–39.
3. Бобрицька В.І. (2015). Освітня політика України у сфері інформатизації освіти. *Освітня політика: філософія, теорія, практика: монографія*. За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В.П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб та ін. (с. 273-316). К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова.
4. Бобрицька В.І., Процька С.М. (2016). Комп'ютерно орієнтована освіта майбутніх філологів: навчально-методичний посібник для студентів ЗВО. Полтава: Скайтек.
5. Бобрицька В.І., Процька С.М. (2017). Формування професійних компетентностей майбутніх філологів засобами комп'ютерно орієнтованих технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2 (58). 59–66. URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/87/showToc> doi: 10.33407/itlt.v58i2.1644
6. Бобрицька В.І., Процька С.М. (2019). Організаційно-педагогічні умови використання електронних навчальних курсів в освітньому процесі закладів вищої освіти України. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія: зб. наук. пр.* Київ: Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк». 2 (15). 19–24. doi: 10.18372/2411-264x.15.14394
7. Процька, С. (2021). Використання сервісів Google під час вивчення курсу «Освітня політика». *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2(14), 144–154. <https://doi.org/10.31865/2414-9292.14.2021.236889> .
8. Bobrytska, V. I., Reva, T. D., Protska, S. M. & Chkhalo, O. M. (2020). Effectiveness and Stakeholders' Perceptions of the Integration of Automated E-Learning Courses into Vocational Education Programmes in Universities in Ukraine. *International Journal of Learning, Teaching, and Educational Research*, 19 (5), 27–46. doi: 10.26803/ijlter.19.5.3
9. Protska, S. (2022). Formation of IC-competence of the future master of educational and pedagogical sciences. *InterConf*, (99), 143-153. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.02.2022.017>

10. Процька, С. (2023). Практичні аспекти формування ІК-компетентності майбутнього магістра освітньої галузі. *Scientific Collection «InterConf+»*, (31(147)), 184–191. <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.03.2023.020>

The article substantiates the practical aspects of using Google services during the study of the "Educational Policy and Leadership" course for students of the 2nd (master's) level of higher education in the conditions of informatization of higher education institutions; an analysis of psychological and pedagogical literature on the issue and the influence of modern digital technologies (information and communication technologies) on the preparation of the future master of education in higher education institutions, in particular at Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University.

Key words: *master of educational, pedagogical sciences; information and communication technologies; Google Classroom service.*

УДК 37.014

Процька С. М., канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Аббасов А. К., студент групи ІмОПЗд Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, магістерська програма «Освітня політика»

ЗАКОНОДАВЧІ МЕХАНІЗМИ ПЛАНУВАННЯ Й РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ЛІДЕРСТВА

У статті розкрито законодавчі механізми планування й реалізації освітньої політики України на засадах лідерства; здійснено аналіз нормативно-правових документів щодо реалізації освітньої політики України на засадах лідерства.

Ключові слова: *лідерство в освіті; освіта; освітня політика.*